

**PROGRAM PROFILAKTYKI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IMIENIA BRONISŁAWA TOKAJA
W NIEPORECIE**

Na lata:

2013- 2014

2014 – 2015

2015 – 2016

2016 – 2017

2017 - 2018

PODSTAWĘ PRAWNĄ DO WPROWADZENIA DZIAŁAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI STANOWIĄ :

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku – art. 72
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1989 roku , ratyfikowana przez Polskę w 1991 – art.3 , art. 19, art. 33.
3. Prawo Oświatowe . Ustawa z dnia 7 września 1991 roku .
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku systemie oświaty (z późniejszymi zmianami).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 marca 2001 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania , klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych.
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 roku w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
7. Rozporządzenie MEN I S z dnia 26 .02.2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół .
8. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży. (Dz.U nr 11, poz 114).
9. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 7 stycznia 2003 roku w sprawie zasad udzielania i organizowania pomocy psychologicznej i pedagogicznej .
10. Statut Szkoły Podstawowej w Nieporęcie.

WSTĘP

Zadaniem programu jest wspomaganie pracy wychowawczej szkoły w zakresie profilaktyki , bezpieczeństwa i zapobiegania uzależnieniom.

Uczniowie naszej szkoły nie są grupą wysokiego ryzyka zagrożeń. Dlatego program szkoły opiera się na profilaktyce pierwszorzędnej (uprzedzającej) , w której większy nacisk położony został na czynniki chroniące i promujące zdrowy styl życia.

Program profilaktyki w szkole jest wynikiem diagnozy , w której uwzględniono potrzeby rozwojowe uczniów, potrzeby wynikające ze specyfiki środowiska szkolnego i lokalnego oraz przemian społeczno – ekonomicznych w kraju.

CEL GŁÓWNY :

1. PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROZDROWOTNYCH .

2. BEZPIECZEŃSTWO JAKO UNIWERSALNA WARTOŚĆ UMOŻLIWIAJĄCA ROZWÓJ WE WSZYSTKICH STREFACH ŻYCIA .

CELE SZCZEGÓŁOWE :

- wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka ,
- kształtowanie postaw zgodnie z wymaganiami i oczekiwaniami społecznymi ,
- działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom pojawiającym się na drodze rozwojowej dziecka ,
- działania mające na celu korygowanie utrwalonych nieprawidłowości z wcześniejszych okresów,
- osłabianie czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących,
- wdrażanie do zdrowego i higienicznego stylu życia,
- troska o poprawę żywienia społeczności szkolnej ,
- uświadomienie konsekwencji stosowania różnych form używek,
- wskazywanie zagrożeń płynących z Internetu oraz różnych form uzależnień,
- kształtowanie różnych form aktywności fizycznej,
- wspieranie uczniów mających trudności w nauce ,
- otoczenie opieką uczniów (oraz ich rodzin) znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych (stres , złe emocje, konflikty...),
- integrowanie uczniów niepełnosprawnych z rówieśnikami , społecznością szkolną i środowiskiem lokalnym,
- zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole,
- troska o bezpieczeństwo uczniów w szkole, na drodze i w domu ,
- wdrażanie do samodzielności , samooceny.

Realizacja programu będzie się opierała na :

- stworzeniu przyjaznego klimatu ,
- wypracowaniu wspólnej polityki wobec zachowań ryzykownych,
- wczesnym rozpoznawaniu uczniów z grup ryzyka i kierowanie ich do specjalistów w celu dokonania diagnozy,
- kierowanie uczniów zagrożonych do instytucji udzielających pomocy,
- współpracę z rodzicami, środowiskiem lokalnym , instytucjami wspierającymi pracę szkoły.

Profilaktyka w szkole ma charakter:

- działań zintegrowanych ze szkolnym zestawem programów nauczania, szkolnym planami i programami skoncentrowanymi wokół specyficznych celów i zadań szkoły .

ADRESACI

Szkolny Program Profilaktyki powstał jako narzędzie służące wszystkim jego adresatom – uczniom, nauczycielom oraz rodzicom / prawnym opiekunom. Ma nauczyć dzieci jak wśród różnorodnych dobrodziejstw cywilizacji wybrać to , co ważne i dobre a jednocześnie bezpieczne i wolne od zagrożeń.

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNYCH

1. Rada Pedagogiczna

- określa zadania w zakresie profilaktyki,
- określa zapotrzebowanie na realizację programów profilaktycznych ,
- analizuje działalność z zakresu profilaktyki.

2. Nauczyciele

- współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań profilaktycznych,
- wykonują zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach wydanych przez Poradnię Psychologiczną Pedagogiczną,
- podnoszą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych.

3. Wychowawcy klas

- integrują zespół klasowy,.
- troszczą się o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji dziecka w zespole,
- wspierają uczniów w trudnych sytuacjach życiowych,
- realizują zadania w zakresie profilaktyki we współpracy z rodzicami uczniów.

4. Dyrekcja Szkoły

- monitoruje pracę nauczycieli, pedagoga , psychologa oraz pracowników administracyjnych w zakresie profilaktyki,
- współpracuje z podmiotami szkoły oraz instytucjami wspomagającymi działania szkoły z zakresu profilaktyki ,

- inicjuje , organizuje przedsięwzięcia określone w Szkolnym Programie Profilaktyki,

- określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy pedagogiczno – psychologicznej.

5. Pedagog i psycholog szkolny

- rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych ,

- organizuje i prowadzi różne formy pomocy pedagogicznej i psychologicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,

- podejmuje działania profilaktyczno – edukacyjne w stosunku do uczniów, rodziców i nauczycieli ,

- wspiera działania opiekuńczo – wychowawcze nauczycieli.

6. Rada Rodziców

- opiniuje i zatwierdza Szkolny Program Profilaktyki ,

- współpracuje z całą społecznością szkolną w ramach realizacji zadań wynikających z programu profilaktyki .

7. Rodzice

- przedstawiają Radzie Rodziców opinie na temat profilaktyki,

- korzystają z pomocy i wsparcia psychologa i pedagoga szkolnego oraz nauczycieli,

- wnioskuje do odpowiednich organów i instytucji w sprawach kształcenia specjalnego, nauczania i indywidualnego, zajęć rewalidacyjno – wychowawczych.

8. Pracownicy administracji

- współpracują z nauczycielami, wychowawcami , rodzicami w celu realizacji programu profilaktyki,

- reagują na ryzykowne zachowania.

STRATEGIE PROFILAKTYKI SZKOLNEJ

1. Strategie informacyjne – wnikliwe informowanie o skutkach zachowań ryzykownych.

2. Strategie edukacyjne

Rozwijanie umiejętności psychologicznych :

- zdolność automotywacji ,
- wytrwałość w dążeniu do celu,
- umiejętność nazywania i rozpoznawania emocji (własnych oraz innych osób),
- umiejętność radzenia sobie ze zmiennymi nastrojami,
- umiejętność wyznaczania celów życiowych,
- umiejętność podejmowania decyzji, radzenia sobie ze stresem,
- zdolność do wyznaczania celów życiowych,
- zdolność tworzenia samooceny.

Rozwijanie umiejętności społecznych.

- umiejętność radzenia sobie z presją mediów i rówieśników,
- umiejętność właściwego komunikowania się z innymi oraz rozwiązywania zaistniałych konfliktów,
- zdolność radzenia sobie w trudnych sytuacjach (poszukiwanie pomocy, udzielanie wsparcia).

3. Strategie alternatywne - zaspakajanie ważnych potrzeb ucznia poprzez:

- działalność artystyczną , sportową i społeczną, która ma na celu rozwijanie zainteresowań oraz umiejętność dokonywania właściwych wyborów (alternatywa dla zachowań ryzykownych).

4. Strategia interwencyjna – wspomaganie uczniów w rozwiązywaniu problemów poprzez:

- poradnictwo indywidualne i rodzinne,
- terapię pedagogiczną i psychologiczną,
- warsztaty dla uczniów,
- szkolenia dla rodziców i nauczycieli,

Szczególny nacisk kładzie się na indywidualne podejście do ucznia i jego problemów.

METODY:

- podające
- ekspresyjne
- projektów
- aktywizujące
- pogładowe
- oglądowe
- werbalne
- działalność praktyczna uczniów
- metody gier dydaktycznych

FORMY REALIZACJI:

- zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze
- zajęcia specjalistyczne
- zajęcia pozalekcyjne
- zajęcia edukacyjne
- godziny wychowawcze, uroczystości szkolne, apele, wycieczki...
- edukacja prozdrowotna , wychowanie do życia w rodzinie
- pedagogizacja rodziców
- szkolenia dla Rady Pedagogicznej
- działania informacyjno – edukacyjne dla społeczności lokalnej
- realizacja programów profilaktycznych – ogólnopolskich
- organizowanie wolnego czasu w ferie zimowe i wakacje („zielone szkoły” , „białe szkoły” , kolonie)
- współpraca z instytucjami z organizacjami :
 1. Komisarjat Policji w Nieporęcie.
 2. Policja Miasta Stołecznego Warszawy.
 3. Straż Gminna w Nieporęcie.
 4. Ochotnicza Straż Pożarna.
 5. Gminny Ośrodek Pomocy Społeczne.
 6. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.
 7. Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Legionowie.
 8. Zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża w Legionowie.
 9. Caritas.
 10. Centrum Opieki Zdrowotnej w Nieporęcie.
 - 11 .Gminny Ośrodek Kultury.
 12. Urząd Gminy w Nieporęcie.
 13. Klub Sportowy „Pilawa’ i inne kluby sportowe.
 14. Olimpijska Szkołka Tańca i dobrych Manier – „Zatańcz z klasą”.
 15. Klub Szachowy.

16. Związek Harcerstwa Polskiego .
17. Pływalnia „Fala” w Stanisławowie Pierwszym.
18. Szkoły w gminie Nieporęt .

W WYNIKU REALIZACJI TREŚCI ZAWARTYCH W PROGRAMIE PROFILAKTYKI MAMY ZAMIAR OSIĄGNĄĆ NASTĘPUJĄCE CELE:

1. Nieustannie podnosić poziom bezpieczeństwa uczniów w szkole.
2. Na bieżąco rozwiązywać problemy edukacyjne i wychowawcze uczniów.
3. Promować zdrowy i higieniczny styl życia.
4. Wzmacniać kondycję fizyczną uczniów.
5. Zmniejszyć liczbę zachowań agresywnych i ryzykownych podejmowanych przez dzieci.
6. Uzyskać certyfikat szkoły promującej zdrowie.

EWALUACJA PROGRAMU

Ocena efektów realizacji szkolnego programu profilaktyki dokonywana będzie na bieżąco poprzez :

- analizę zapisów w dziennikach i innych dokumentach szkolnych,
- analizę wytworów pracy uczniów,
- prowadzenie badań pedagogicznych (obserwacja, rozmowa, ankieta , wywiad),
- kontrolę postępów ucznia w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych ,
- sprawozdania podsumowujące pracę w pierwszym i drugim semestrze roku szkolnego,
- po pięciu latach ewaluacja całościowa programu.

ZASOBY SZKOŁY

Kadra

Zatrudnieni w szkole nauczyciele posiadają wykształcenie wyższe oraz przygotowanie pedagogiczne, dodatkowo wielu z nich ma ukończone studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne i doskonalące. Nauczyciele tworzą zespoły samokształceniowe. Szkoła zatrudnia pedagoga, psychologa i logopedę.

Szkoła Podstawowa im. Bronisława Tokaja w Nieporęcie posiada bogate zaplecze lokalowe dostosowane do potrzeb uczniów. W jego skład wchodzi :

- sale lekcyjne z rzutnikami, sprzętem komputerowym, sala z tablicą interaktywną ,

- gabinet pedagoga i psychologa szkolnego,
- gabinet lekarski ,
- świetlica szkolna wyposażona w komputer z dostępem do Internetu, sprzętem TV, TV, DVD,
- sala komputerowa,
- biblioteka wyposażona w komputer z dostępem do Internetu,
- kuchnia i stołówka szkolna,
- boisko szkolne.
- plac zabaw,
- „zielona klasa”,
- dostęp do basenu krytego,
- sala gimnastyczna od 2014 roku.

CZYNNIKI RYZYKA I CZYNNIKI CHRONIĄCE

Czynniki chroniące - zwiększające odporność uczniów na działanie czynników ryzyka .

1. Silna więź emocjonalna dziecka z rodzicami.
2. Stała współpraca z rodzicami uczniów.
3. Opieka różnorodnych specjalistów (np. psychologa, pedagoga).
2. Zainteresowanie nauką szkolną.
3. Zdolności umożliwiające dobre wyniki w nauce.
4. Stała opieka sprawowana przez kompetentną osobę dorosłą.
5. Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych .
6. Troska o rozwój duchowy (zajęcia religii).

Czynniki ryzyka – cechy , sytuacje , warunki , które sprzyjają w powstawaniu zachowań niepożądanych .

1. Brak umiejętności społecznych.
2. Presja grupy rówieśniczej.
3. Patologie w środowisku rodzinnym, lokalnym.
4. Niewykorzystywanie w praktyce wiedzy zdobytej w szkole.
5. Wpływ mediów.
6. Poczucie bezkarności.
7. Ubóstwo materialne.
8. Brak umiejętności radzenia sobie z problemami wieku dorastania.
9. Problemy emocjonalne.
10. Choroby.

OBSZARY SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

I

KSZTAŁTOWANIE POSTAW , NAWYKÓW SŁUŻĄCYCH BEZPIECZEŃSTWU UCZNIÓW

ZADANIA

1. Powołanie Szkolnego Koordynatora do Spraw Bezpieczeństwa.
2. Powołanie Szkolnego Rzecznika Praw Dziecka.
 - informowanie uczniów o ich prawach i obowiązkach.
3. Wdrażanie uczniów do bezpiecznego poruszania się po drogach .
 - spotkania z przedstawicielami Policji, Straży Pożarnej, Straży Gminnej,
 - praktyczne zajęcia w miasteczku ruchu drogowego,
 - egzamin na kartę rowerową dla uczniów klas IV,
 - udział w programach ogólnopolskich ,
 - udział w konkursach,
 - gazetki tematyczne ,
 - pogadanki ,
 - apele ,
 - współpraca z rodzicami i opiekunami dzieci.
4. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły
 - dyżury nauczycielskie ,
 - dyżury uczniów z Samorządu Uczniowskiego,
 - szkolenie pracowników szkoły w zakresie BHP,
 - monitorowanie terenu szkoły,
 - sprawdzanie stanu technicznego sprzętów szkolnych itp.,
 - organizowanie próbnych ewakuacji ,
 - współpraca z rodzicami i Radą Rodziców oraz pracownikami administracji szkoły,
 - wdrażanie kodeksów i regulaminów wewnątrzszkolnych (regulamin wycieczek, zachowania uczniów w szkole),
 - monitorowanie poczucia bezpieczeństwa uczniów ,
 - systematyczne prowadzenie badań pedagogicznych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

II

PRZECIWDZIAŁANIE ZACHOWANIOM RYZYKOWNYM, DEMORALIZACJI, AGRESJI I PRZEMOCY

1. Kształtowanie u uczniów postaw asertywnych oraz umiejętności panowania nad emocjami.
2. Dostarczenie uczniom wzorców właściwego zachowania, sposobów rozwiązywania konfliktów.
3. Uwrażliwienie na zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania ze środków masowego przekazu.
4. Uświadomienie konsekwencji stosowania różnych form używek (nikotyny, alkoholu, narkotyków, dopalaczy),
5. Kształtowanie oceny sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu.

III

PROMOWANIE ZDROWIA I ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

1. Realizacja Programu Szkoły Promującej Zdrowie.
2. Realizacja Planu Wychowawczego i Profilaktyki Szkoły .
3. Realizacja Autorskich Programów dla klas sportowych.
4. Realizacja programów edukacyjnych.
5. Promowanie zdrowego odżywiania się i aktywności fizycznej.
6. Kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.
- 7.. Propagowanie właściwego wypoczynku.
8. Higiena ciała i umysłu.
0. Realizacja programu nauki pływania.

IV

ROZPOZNAWANIE I PRZEZWYCIĘŻANIE TRUDNOŚCI W NAUCE ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE NIEPOWODZENIOM SZKOLNYM

1. Diagnozowanie potrzeb i możliwości uczniów oraz przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych

- badania przesiewowe w szkole (diagnoza dzieci sześciolletnich – badania dojrzałości szkolnej, badania techniki czytania w klasach drugich, czwartych, prowadzenie próbnych egzaminów dla klas V i VI),
- badania w Poradni Pedagogiczno – Psychologicznej,
- badania logopedyczne.

2. Wspieranie ucznia w przezwyciężaniu trudności w nauce , w zachowaniu.

- zajęcia wyrównawcze, wyciszające, logopedyczne...
- współpraca z rodzicami, pedagogiem, psychologiem, nauczycielem wspomagającym , wychowawcami świetlicy (np. odrabianie prac domowych w świetlicy szkolnej, organizowanie zajęć wyciszających dla uczniów, spotkań uczniów i rodziców z psychologiem i pedagogiem szkolnym...)
- pomoc koleżeńska w nauce

V

WDRAŻANIE UCZNIÓW DO FUNKCJONOWANIA W ŻYCIU SPOŁECZNYM I PRYWATNYM

1. Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia i dziecka .
2. Wdrażanie uczniów do radzenia sobie z problemami.
3. Nauka rozwiązywania konfliktów.
4. Rozwijanie umiejętności komunikowania się.
5. Angażowanie uczniów we współorganizowanie imprez kulturalnych w szkole.
6. Zachęcanie uczniów do pracy w wolontariacie (zbiórka słodczy, przyborów szkolnych dla kolegów i koleżanek znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej itp.) .
7. Integracja zespołów klasowych i społeczności szkolnej.
8. Kształtowanie tolerancji i budzenie szacunku do drugiego człowieka.
9. Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej i lokalnej.
10. Kształtowanie postaw prospołecznych.

VI

WYRÓWNYWANIE SZANS DZIECI POCHODZĄCYCH Z RODZIN ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ

1. Otoczenie opieką i wsparciem dzieci z rodzin wielodzietnych, patologicznych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.
2. Rozpoznawanie środowiska rodzinnego uczniów.
3. Organizowanie :
 - pomocy materialnej,
 - bezpłatnych obiadów,
 - paczek okolicznościowych,
 - wyposażanie uczniów w podręczniki i przybory szkolne .
4. Zapewnianie różnych form pomocy pedagogicznej i psychologicznej.
5. Prowadzenie zajęć dodatkowych w celu rozwijania umiejętności, zainteresowań uczniów .

Program profilaktyki uwzględnia specyfikę okresu rozwojowego dziecka . **Uczeń kończący klasę trzecią powinien:**

1. Wiedzieć, że każdy człowiek jest osobą wartościową i niepowtarzalną.
2. Unikać wszystkiego , co może spowodować mu krzywdę , wiedzieć komu może zaufać.
3. Informować o niebezpieczeństwach i problemach.
4. Znać sposoby rozwiązywania konfliktów i osiągnięcia porozumienia .
5. Wiedzieć, że reguły, akty prawne ułatwiają ludziom życie , dają poczucie bezpieczeństwa i regulują stosunki międzyludzkie.
6. Umieć nawiązać współpracę z rówieśnikami i otoczyć opieką młodszych i potrzebujących.
7. Zdawać sobie sprawę z tego , że ludzie wzajemnie na siebie oddziałują.
8. Unikać osób , które mu zagrażają.
9. Dbać o własny rozwój , zdrowie i bezpieczeństwo.
10. Znać zasady prawidłowego żywienia, bezpieczeństwa i higienicznego trybu życia.
11. Dostrzegać różnice między dobrym a złym zastosowaniem leków.
12. Wiedzieć jaki wpływ na zdrowie mają używki , w jaki sposób można pomagać osobom uzależnionym.

13. Wiedzieć , że każdy człowiek jest odpowiedzialny za własne zdrowie , życie , bezpieczeństwo , dziecko musi być wspierane przez rodziców, nauczycieli i innych.
14. Posiadać wiedzę o alternatywnych sposobach spędzania wolnego czasu .
15. Znać swoje prawa i obowiązki.

Uczeń kończący klasę szóstą powinien:

1. Wiedzieć co to jest uzależnienie i jaki ma wpływ na życie.
2. Znać skutki uboczne zażywania środków odurzających, używek.
3. Rozumieć negatywne znaczenie niektórych reklam, zachowań .
4. Znać możliwości rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami, wiedzieć , gdzie szukać pomocy.
5. Zdawać sobie sprawę z konsekwencji zażywania środków odurzających i używek (prawnych, społecznych i ekonomicznych).
6. Podejmować wartościowe działania edukacyjne , sprzyjające własnemu bezpieczeństwu , zdrowiu , rozwijaniu swoich umiejętności , zainteresowań.
7. Potrafi przeciwstawić się presji rówieśniczej, rozumie jej istotę.
8. Zna zagrożenia płynące z korzystania z Internetu, gier komputerowych itp.
9. Zna i stosuje zasady bezpieczeństwa .
10. Rozumieć i stosować istotę zachowań asertywnych.
11. Znać sposoby rozwiązywania konfliktów.
12. Rozumieć czym jest stres i wiedzieć jak sobie z nim radzić.
13. Umieć określić pozytywne i negatywne emocje.
14. Znać zasady dobrej komunikacji.
15. Posiadać motywację do pokonywania własnych trudności
16. Mieć poczucie własnej wartości i wiedzieć jak pracować nad jej podnoszeniem.
17. Dokonywać samooceny swojego zachowania i zachowania innych.
18. Troszczyć się o własne zdrowie , bezpieczeństwo (oraz innych).
19. Angażować się w pracę na rzecz szkoły , społeczności szkolnej i środowiska lokalnego.
20. Znać i przestrzegać zasady regulujące życie szkoły.
21. Znać i stosować zasady właściwego żywienia, bezpieczeństwa i higieny ciała i umysłu.
22. Troszczyć się o własny rozwój psychiczny , fizyczny i duchowy.
23. Aktywnie spędzać czas wolny.
24. Znać swoje prawa i obowiązki.

Szkolny Program Profilaktyki opracowały :

mgr Monika Borucka

mgr Agnieszka Wasielewska

Zatwierdzono na Posiedzeniu Rady Rodziców po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej i Samorządu Uczniowskiego w dniu 9 .09. 2013.